

Politisk behandling av:

Byrådssak 57/2024 - Planstrategi 2024-2027 med planprogram

Sak	Utvalg	Møtedato
53/24	Finansutvalget	30.05.2024
68/24	Finansutvalget	13.06.2024
180/24	Bystyret	19.06.2024

Bystyrets vedtak:

1.
Bystyret vedtar planstrategi for Oslo kommune 2024-2027 med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf. vedlegg 1
2.
Bystyret vedtar at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres
3.
Juridisk strategi, vedtatt av bystyret i sak 466/05, oppheves

Bystyrets behandling:

FORSLAG:

Forslag fremsatt i finansutvalget:

Alternativt forslag til innstillingens punkt 1 fra Eivind Trædal (MDG):

5.
Planstrategien tilbakesendes til byrådet for å kunne oppdateres med relevant informasjon om hvilke konkrete planer byrådet planlegger å revidere eller utarbeide i planperioden.

Votering:

MDGs alternative forslag, punkt 5, ble forkastet mot 16 stemmer (MDG, SV og R).
Finansutvalgets innstilling, punkt 1, ble vedtatt mot 10 stemmer (MDG og R).
Finansutvalgets innstilling, punktene 2 og 3, ble enstemmig vedtatt.

Finansutvalgets innstilling:

1.
Bystyret vedtar planstrategi for Oslo kommune 2024-2027 med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf. vedlegg 1
2.
Bystyret vedtar at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres
3.
Juridisk strategi, vedtatt av bystyret i sak 466/05, oppheves

Finansutvalgets behandling:

MERKNADER:

Utvalgets mindretall, medlemmene fra A, MDG og SV, mener det er mange forhold som gjør at det er riktig å revidere kommuneplanens samfunnsdel. Siden 2019 har Oslo opplevd en helsepandemi som har satt kommunens tjenester på prøve, tatt i mot et rekordantall med flyktninger på grunn av økende global spenning og arbeidet med å rigge seg for de store klima- og miljømessige endringene og den demografiske endringen kommunens tjenester står ovenfor. Dette er forhold som må tydelig svares ut i et kommende nytt forslag til kommuneplanens samfunnsdel.

Disse medlemmer er i likhet med flere høringsinstanser bekymret for at den planlagte fremdriften for utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel prioriterer hurtighet fremfor en god medvirkning og dermed muligheten for brede demokratiske prosesser. Disse medlemmer ønsker at det i særlig grad i utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel skal arbeides med medvirkning, spesielt ovenfor de gruppene som man vanligvis ikke når gjennom ordinære høringer og minimumsopplegget av medvirkning som er juridisk definert.

BYUTVIKLING

Utvalgets mindretall, medlemmene fra A, MDG og SV, er enige i byrådssakens omtale av boligmarkedet som en vanskelighet for Oslos innbyggere, og at Oslos vekst i innbyggere i sammenheng med dette er grunnlag for en samfunnsflope som kommuneplanen må adressere. Disse medlemmer vil derfor understreke viktigheten av at kommuneplanens samfunnsdel også inneholder en byutviklingsstrategi slik den gjorde i 2019 for å kunne se de store strategiske grepene i byutviklingen under ett.

Kommuneplanens arealdel er som kjent et juridisk bindende dokument, og det er en viss fra av fleksibilitet som kan innarbeides i kommuneplanens samfunnsdel når det kommer til byutvikling som er fordelaktig for kommunens arbeid med strategiske planer på feltet.

Disse medlemmer viser til høringsuttalelsen fra statsforvalteren i Oslo og Viken som tydelig viser til at for lav boligbygging er et problem i Oslo kommune, og at det er behov for en tverrgående innsats for å møte denne utfordringen. Kommuneplanens samfunnsdel burde tydelig bygges på de føringene som ligger i nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 som omhandler å styrke den sosiale bærekraften ved å bygge boliger av god kvalitet og et variert botilbud som dekker de ulike behovene i et nabolag. Boligsosiale hensyn burde tydelig innarbeides i samfunns- og arealplanleggingen slik at kommunen kan tilby gode botilbud for vanskeligstilte og til at flere kan få muligheten til å eie egen bolig.

HELSE

Utvalgets mindretall, medlemmene fra A, MDG og SV, er opptatt av at kommuneplanens samfunnsdel legger vekt på hvordan kommunen skal rigge seg for å møte de demografiske endringene fremover. Vi blir stadig eldre. Det betyr at mange av oss lever lange og gode liv, men fordi vi lever lenger vil mange av oss også bli sykere mot slutten av livet. Den utviklingen står vi midt i nå.

Utvalgets mindretall, medlemmene fra A og SV, viser til at med en aldrende befolkning så må vi sikre oss helsetjenester som er rigget for den veksten.

Helsepersonellkommissjonen som kom i 2023 stadfester hvordan vi mangler folk innen pleie- og omsorgstjenestene for å møte den befolkningsveksten som kommer. 20,4 prosent av kommunalt ansatte i omsorgstjenestene er ufaglærte. Det er høyt sykefravær og mye bruk av vikarer. Dette gir lite forutsigbarhet og kontinuitet for brukeren. Disse medlemmer forventer at kommuneplanens samfunnsdel svarer godt ut hvordan kommunens planarbeid skal svare ut disse utfordringene.

KRIMINALITET

Utvalgets mindretall, medlemmene fra A, MDG og SV, viser til høringsuttalelsen fra Oslo politidistrikt der det etterspørres et tydeligere søkelys på kriminalitetsforebygging i planarbeidet fremover. De trekker frem at ungdomskriminaliteten er økende i Oslo, og at de overordnede planene for utviklingen av byens tjenestetilbud og fysiske omgivelser burde ha et tydelig trygghetsdannende element. I dette arbeidet er et godt samarbeid mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt helt essensielt.

BEREDSKAP

Utvalgets mindretall, medlemmene fra A, MDG og SV, er i likhet med blant annet statsforvalteren i Oslo og Viken forundret over at byrådssaken ikke tar stilling til behovet for å oppdatere kommunens helhetlige ROS-analyse og overordnede beredskapsplan. Utover dette burde kommuneplanens samfunnsdel inneholde hvordan klima- og miljøendringer forandrer behovet for innretningen av kommunens beredskapsarbeid. Dette hadde bidratt til et helhetlig og systematisk arbeid med

samfunnssikkerhet som kommunal beredskapsplikt krever, og disse medlemmer forventer at dette er ivaretatt i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Utvalgets mindretall, medlemmene fra A, MDG og SV, merker seg at planstrategien ikke inneholder noen informasjon om hvilke konkrete planer som skal lanseres eller revideres, ut over kommuneplanens arealdel. Dette står i skarp kontrast til planstrategien som ble vedtatt i 2020, som inneholdt utførlig informasjon om hvilke konkrete planer som skulle utarbeides eller revideres.

Utvalgets mindretall, medlemmene fra MDG og SV, viser til at byrådet her har levert en planstrategi som er omtrent dobbelt så lang, men med langt mindre relevant informasjon. Disse medlemmer oppfatter ikke at formålet med en planstrategi er å skrive en lang utgreiing om "samfunnsflokke" og generelle problemstillinger, men å gi innsikt til befolkningen og bystyret om hvilke konkrete grep byrådet vil ta for å møte disse utfordringene. Disse medlemmer merker seg at informasjon om revidering av planer har blitt gitt nærmest "i forbifarten" fra byrådet. At parkeringsnormen skal revideres ble for eksempel nevnt av byråden for byutvikling i et møte. Det samme gjelder et utsagn om at kommuneplanens arealdel skal revideres i en så stor grad at det vil kreve ny høring. Disse medlemmer mener dette framstår som en lemfeldig og lite tillitsvekkende måte å styre byen på. Bystyret, og befolkningen for øvrig, bør få god informasjon i god tid om hvilke konkrete grep, om noen, byrådet ønsker å ta i årene som kommer for å nå sine overordnede planer om å skape "verdens beste by".

Utvalgets mindretall, medlemmene fra A, MDG og SV, viser også til de nasjonale føringer som ligger til grunn for arealplanlegging som underbygger våre nasjonale klima- og naturmål. Det er svært viktig at Oslos arealplanlegging legger disse premissene til grunn og styrker dem, ved å prioritere fortetting rundt kollektivknutepunkter og sikre gjenbruk av areal og bygningsmasse.

FORSLAG:

Alternativt forslag fra Eivind Trædal (MDG):

5.

Til innstillingens punkt 1:

Planstrategien tilbakesendes til byrådet for å kunne oppdateres med relevant informasjon om hvilke konkrete planer byrådet planlegger å revidere eller utarbeide i planperioden.

Votering:

Byrådets innstilling, punkt 1, ble tiltrådt mot 2 stemmer, MDG, som stemte for eget alternativt forslag.

Byrådets innstilling, punktene 2 og 3, ble enstemmig tiltrådt.

Finansutvalgets behandling:

FORSLAG:

Forslag fra Marthe Scharning Lund (A):

Saken utsettes.

Votering:

As forslag ble enstemmig vedtatt og saken ligger til fortsatt behandling i finansutvalget.

Byrådets innstilling:

1.

Bystyret vedtar planstrategi for Oslo kommune 2024-2027 med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf. vedlegg 1

2.

Bystyret vedtar at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres

3.

Juridisk strategi, vedtatt av bystyret i sak 466/05, oppheves

Sammendrag:

I denne saken innstiller byrådet til bystyret om å vedta planstrategi 2024-2027 med planprogram og at kommuneplanens samfunnsdel revideres. Planstrategien omtaler viktige føringer og prinsipper for planleggingen i Oslo kommune, som skal følges opp i videre planarbeid. Planprogrammet beskriver hvordan revideringen av kommuneplanens samfunnsdel skal gjennomføres.

Planstrategien identifiserer seks samfunnsflokke, som er de største utfordringene Oslo kommune står overfor. Byrådet mener dette er de største samfunnsflokene:

- 1) Klima- og naturkrisen
- 2) Den demografiske utfordringen
- 3) Fattigdom og økende ulikhet
- 4) Ungt utenforskap
- 5) Krevende boligmarked og bærekraftig by
- 6) Trusler mot trygghet og samfunnssikkerhet

Videre presenteres nye grep og metoder for hvordan Oslo skal jobbe for å møte disse utfordringene i årene fremover.

Forslag til planstrategi 2024-2027 og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel har vært på ekstern høring og ligget ute på offentlig ettersyn. Alle lovpålagte høringsinstanser, herunder nabokommuner, Akershus fylkeskommune, kommunens etater og medvirkningsråd fikk tilsendt forslaget, og forslaget ble kunngjort på kommunens nettsider. Totalt kom det inn 50 hørings svar.

Ved behandlingen av planstrategien skal bystyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan, eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. På bakgrunn av ny politisk konstellasjon i Oslo, samt betydelige samfunnsendringer siden forrige kommuneplan ble påbegynt, innstiller byrådet at det vedtas at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres.

Som en del av plangjennomgangen i forbindelse med planstrategien, foreslås det samtidig å oppheve Juridisk strategi, vedtatt av bystyret i sak 466/05.

Vedlegg:

- Byrådssak 57 av 16.05.2024 - Planstrategi 2024-2027 med planprogram
- 57 1. Planstrategi 2024-2027 for Oslo kommune med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel (pdf)
- 57 2. Byrådssak 3805 - Revisjon av juridisk strategi.pdf
- 57 3. Bystyrets vedtak sak 466 05 Revisjon av juridisk strategi.pdf

Nye vedlegg:

- Notat 626/2024 - Høringssvar Planstrategi med planprogram
- Notat 627/2024 - Orientering om oppheving av planer vedtatt av byrådet